

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 18
(7579)
ЧАЦВЕР
10
ЛЮТАГА
1944 г.

Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ТАЛБУХІНУ

Войскі 4-га УКРАЇНСКАГА фронту, прарваўшы вельмі ўмацаваную абарону немцаў на іх плацдарме на поўдзень ад горада НІКАПОЛЬ на левым беразе ДНЯПРА, за чатыры дні наступальных баёў нанеслі цяжкае паражэнне сямі пяхотным дывізіям праціўніка і вышлі да ракі ДНЕПР на ўсім працягу плацдарма.

У выніку гэтай аперацыі нашы войскі поўнасцю ліквідавалі аперацыйна важны плацдарм немцаў на левым беразе ДНЯПРА працягласцю 120 кілометраў па фронту і 35 кілометраў у глыбіню.

У ходзе наступлення нашы войскі авалодалі раённымі цэнтрам Запарожскай абласці—горадам КАМЕНКА і занялі больш 40 другіх населёных пунктаў.

У баях за ліквідацыю нікапольскага плацдарма немцаў вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЦВЯТАЕВА, генерал-лейтнанта ЛЕЛЮШЭНКА, генерал-маёра ЖАРЭБІНА, генерал-маёра БЯЛОВА, генерал-маёра ГАРОХАВА, палкоўніка ВЛАДЫЧАНСКАГА, артылерысты генерал-лейтнанта артылерыі КРАСНАПЕУЦАВА,

танкісты генерал-лейтнанта танкавых войск СВІРЫДАВА, палкоўніка КОРБУТ і лётчыні генерал-лейтнанта авіяцыі ХРУКІНА, генерал-маёра авіяцыі САВІЦКАГА, генерал-маёра авіяцыі ФІЛІНА, генерал-маёра авіяцыі КУЗНЯЦОВА і палкоўніка ПРУТКОВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назвы «НІКАПОЛЬСКИХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 лютага, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га Украінскага фронту, якія авалодалі важным плацдармам ворага,—дванаццаці артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за ліквідацыю нікапольскага плацдарма немцаў.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы! Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 лютага 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ Генералу арміі ТАЛБУХІНУ

Войскі 3-га УКРАЇНСКАГА фронту пры садзейнічання з фланга войск 4-га УКРАЇНСКАГА фронту, развіваючы наступленне, разбілі нікапольскую групоўку немцаў і сёння, 8 лютага, штурмам авалодалі горадам НІКАПОЛЬ—буйным прамысловым цэнтрам Украіны.

У баях за авалодаванне горадам НІКАПОЛЬ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЧУЙКОВА, генерал-лейтнанта ШЛЁМІНА, генерал-лейтнанта ЛЕЛЮШЭНКА, генерал-маёра КУПРЫЯНАВА, генерал-маёра ГЛАЗУНОВА, генерал-маёра НАРАМЫШАВА, генерал-маёра ГАЛАСКО, генерал-маёра АФАНАС'ЕВА, генерал-маёра ЖДАНОВІЧА, генерал-маёра САКАЛОВА, генерал-маёра ВАГІНА, палкоўніка КАМЫНІНА, палкоўніка ФАМІЧЭНКА, падпалкоўніка ЗАУЯЛАВА, падпалкоўніка СКЛЯРОВА, артылерысты генерал-лейтнанта артылерыі НЯДЗЕЛІНА, генерал-маёра артылерыі ЛЕВІНА, лётчыні генерал-лейт-

нанта авіяцыі СУДЗЕЦ, генерал-маёра авіяцыі ТОЛСЦІКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШЭУЧЭНКА і салёры маёра ЗАСІМУК.

У азнаменаванне атрыманай перамогі, злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне горада НІКАПОЛЬ, прадставіць да прысваення назвы «НІКАПОЛЬСКИХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія авалодалі горадам НІКАПОЛЬ,—дванаццаці артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада НІКАПОЛЬ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы! Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 лютага 1944 года.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР

Аб прысваенні ганаровых званняў работнікам тэатраў БССР

У азнаменаванне 25-й гадавіны БССР і за выдатныя заслугі ў галіне развіцця тэатральнага мастацтва прысвоіць званне:

Народнага артыста БССР

1. Дзянісаву Міхаілу Іванавічу.
2. Нікалаевай Аляксандры Васільеўне.
3. Абуховіч Анне Браніславаўне.

Заслужанага артыста БССР

1. Нінадрэву Паўлу Васільеўчу.
2. Чэмберг Валенціне Ільініне.
3. Шапс Аляксандру Леапцеўчу.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ.

20 студзеня 1944 года. г. Гомель.

Беларускі народ горача любіць гераічную Чырвоную Армію, якая вызваляе нашу родную зямлю ад нямецкіх захопнікаў.

Узорным выкананнем закона аб вайсковых фарміраваннях саюзных рэспублік яшчэ больш умацуем ваенную магутнасць Савецкага Саюза!

Ад Савецкага Інформбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДНА ЗА 8 ЛЮТАГА

На працягу 8 лютага на поўдзень ад Сіверскі нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі некалькі населёных пунктаў, у тым ліку Моласава, Пятрушына Гара, Тарковічы, Овінавічы, Баршчова, Кашыцы і чыгуначную станцыю Тарковічы.

На поўнач і на паўночны захад ад Новасакольнікі нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населёных пунктаў.

На поўнач ад Звенігародна і Шпола нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка і, спіскаючы кальцо акружэння, авалодалі населёнымі пунктамі Орловец, Ісавераўна, Завадзянка, Хлыстуноўна, Валява, Емчына, Лозні, Барабіёўна, Слабада, Мірошаўна. Адначасова на захад ад Звенігародна нашы войскі паспяхова адбілі атакі танкаў і пяхоты праціўніка, якія імкнуліся прабіцца на дапамогу акружанай групіроўцы.

Войскі 3-га Украінскага фронту, пры садзейнічання з фланга войск 4-га Украінскага фронту, развіваючы наступленне, разбілі Нікапольскую групоўку немцаў і 8 лютага штурмам авалодалі горадам Нікаполь—важным прамысловым цэнтрам Украіны.

Войскі 4-га Украінскага фронту, прарваўшы вельмі ўмацаваную абарону немцаў на іх плацдарме на поўдзень ад горада Нікаполь на левым беразе Дняпра, за чатыры дні наступальных баёў панеслі цяжкае паражэнне сямі пяхотным дывізіям праціўніка і вышлі да ракі Днепр на ўсёй працягласці плацдарма. У

выніку гэтай аперацыі нашы войскі поўнасцю ліквідавалі аперацыйна важны плацдарм немцаў на левым беразе Дняпра працягласцю 120 кілометраў па фронту і 35 кілометраў у глыбіню. У ходзе наступлення нашы войскі авалодалі раённымі цэнтрамі Запарожскай абласці горадам Наменка, Бальшая Лепаціха і занялі больш 40 іншых населёных пунктаў, сярод якіх буйныя населёныя пункты Іванаўскае, Новая Дняпроўна, Новае Вадзяное, Дняпроўна, Вадзяное, Бальшая Знаменка, Верхні Рагачын, Марай-Дубіна, Ушкалка, Бабіна, Ніжні Рагачын, Малая Лепаціха.

У гэтых баях нашымі войскамі знішчана: танкаў—53, гармат рознага калібра—217, мінамётаў—118, кулямётаў—370, аўтамашы—1.277, павозак з ваеннай маёмасцю—570. Праціўнік пакінуў на полі бою звыш 15.000 трупам салдат і афіцэраў.

Нашымі войскамі захоплены наступныя трафеі: танкаў—24, гармат рознага калібра—392, мінамётаў—180, кулямётаў—473, вінтовак і аўтаматаў—больш 4.000, аўтамашы—1.686, трактараў і цягачоў—86, матацыклаў—181, радыёстанцыі—18, павозак з грузамі ваеннай маёмасці—1.018, складаў з боепрыпасамі, харчаваннем і іншай ваеннай маёмасцю—20. Узятая ў палон больш 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На працягу 7 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 51 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём знішчана артылерыі збіта 66 самалётаў праціўніка.

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 ЛЮТАГА

На працягу 9 лютага на Лужскім напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Ленінградскай абласці і буйнай чыгуначнай станцыяй Орадзж, а таксама з баямі занялі больш 30 іншых населёных пунктаў, у тым ліку населёныя пункты: Тураўна, Волак, Красныя Горы, Кемка, Долгаўна, Малае Замошша, Бальшое Замошша, Гобмыцы, Банькова, Хабаліна, Вялікае Сяло, Малыя і Бальшыя Влешнавічы і чыгуначная станцыя Закліinne.

На захад і на паўднёвы захад ад Ноўгарада нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населёных пунктаў і сярод іх Радолі, Озерава, Новыя Гусіны, Ілемцы, Саманража, Радна, Зміева Гара, Вароніна і чыгуначная станцыя Мойка.

На поўнач ад Звенігародна і Шпола нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружа-

най групіроўкі праціўніка і, спіскаючы кальцо акружэння, авалодалі раённым цэнтрам Кіеўскай абласці Гарадзішча і населёнымі пунктамі Масналенкі, Выграеў, Буднаўна, Дзердзень, Рудзяноў, Сахноўна, Бравахі, Кірылаўна.

На захад ад Апосталава нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі больш 40 населёных пунктаў, у тым ліку Радужнае, Аляксандраўна, Владзіміраўна, Малая Настромачна, Андрэўна, Мярэжына, Зялёны Луг.

На паўночны захад і на захад ад горада Нікаполь нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Дняпрапятроўскай абласці Чналава, а таксама занялі населёныя пункты Лапіна, Суліцае, Аляксееўна, Капулоўна, Пакроўскае, Перавізскія і чыгуначныя станцыі Сірко, Чэртамлын.

На працягу 8 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 90 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём знішчана артылерыі збіта 19 самалётаў праціўніка.

Х сесія Вярхоўнага Савета СССР 1-га склікання

На сумесным паседжанні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей

Спрэчкі па дакладу тав. В. М. МОЛАТАВА аб пераўтварэнні Народнага Камісарыята Абароны і Наркамата Замежных спраў з агульнасаюзных у саюзна-рэспубліканскія Наркаматы

Прамова дэпутата П. К. ПАНАМАРЭНКА

Таварышы дэпутаты! Народны Камісар Замежных спраў тав. Молатаў далажыў аб законах, якія Саветам Народных Камісараў СССР унесены на разгляджанне і зацверджанне сесіі Вярхоўнага Савета. Як гэта бачна з даклада тав. Молатава і прадстаўленых праектаў законаў, справа ідзе аб важнейшых пераўтварэннях у нашай Саюзнай дзяржаве, аб пастаноўцы перад саюзнымі рэспублікамі новых надзвычайных і адказных задач у галіне абароны нашай краіны і ў галіне знешняй палітыкі. Гэтыя законы з'яўляюцца далейшым развіццём ленинска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, яны з'яўляюцца яркім выяўленнем сувераных правоў саюзных рэспублік, якія ўваходзяць у Савецкі Саюз.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя разбіла ланцугі нацыянальнага прыгнёту, вызваліла народы былой царскай Расіі ад палітычнага бяспраўя, няясноснага палітычнага, эканамічнага і нацыянальнага прыгнёту. Яна дала свабоду працоўным і стварыла ўмовы для будаўніцтва нацыянальнай дзяржаўнасці народаў многанациональнай Расіі.

У дні Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі Ленін і Сталін звярнуліся да народа з Дэкларацыяй правоў народаў Расіі, якая ўяўляе сабою праграмны дакумент нашай партыі і першай у свеце Савецкай дзяржавы па нацыянальнаму пытання, якая мае ў сабе вышэйшае выяўленне сувераных правоў народаў Расіі.

Прадаўжальнік справы вялікага Леніна правадыр нашай партыі і народа таварыш Сталін, развіваючы вучэнне Леніна, стварыў адзіна навуковую рэвалюцыйную тэорыю вырашэння нацыянальнага пытання і на практыцы ажыццявіў яе ў нашай дзяржаве.

Таварышы Ленін і Сталін прыступілі з самага пачатку Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі да практычнага вырашэння пытання ўтварэння, развіцця і ўмацавання савецкай дзяржаўнасці народаў Расіі. Ленін і Сталін стварылі Саюз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік—самую магутную і самую згуртаваную ў свеце многанациональную дзяржаву, выкавалі вялікую дружбу народаў, адну з непахісных асноў трываласці сацыялістычнай дзяржавы. Гэта дружба народаў была ўжо змацавана крывёю Кастрычніка. Яна ўмацавалася ў годы мірнага будаўніцтва, яна спаяла нязгаснай любоўю да сваёй Радзімы ўсе народы нашай краіны ў суровыя дні Вялікай Айчыннай вайны.

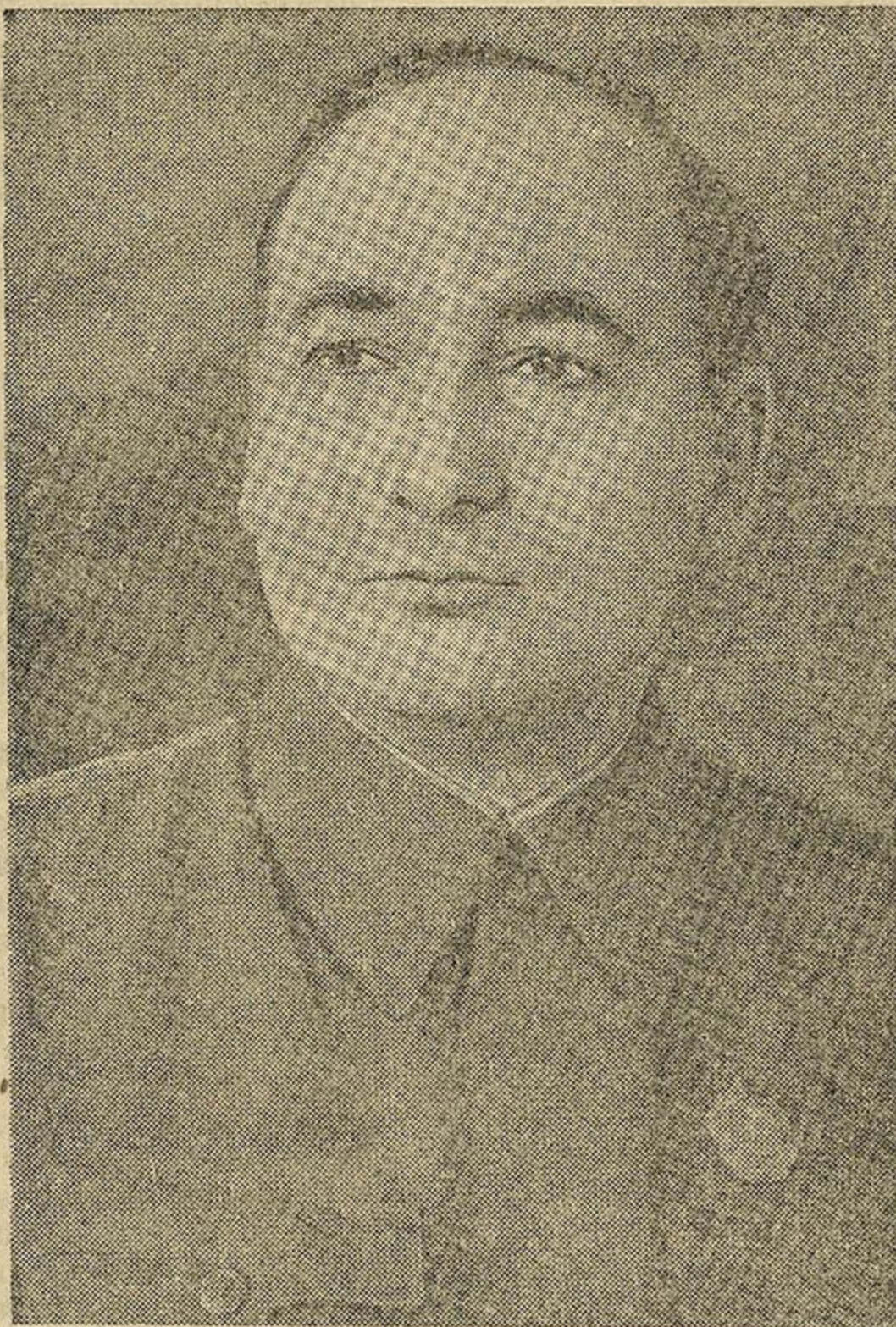
✓ За год савецкай улады вырасла і ўмацавалася створаная Леніным і Сталіным Беларуска-Савецкая Соцыялістычная Рэспубліка. Беларускі народ, аб жахлайвай беднасці якога да рэвалюцыйных хваляў легенды, народ, які тысячамі ішоў з Беларусі ў пошуках лепшай долі, пры савецкай уладзе стаў на шлях росквіту, добра-

быту, будаўніцтва свабоднага, шчаслівага, забяспечанага жыцця.

За 25 год савецкай улады Бе-

акты будучы мець найвялікшае гістарычнае значэнне.

Гісторыя беларускага народа—гэта ёсць гісторыя крывавай ба-

ларусь стала краінай з развітай прамысловасцю і сацыялістычнай сельскай гаспадаркай. Непамерна выраслі добрабыт і культура беларускага народа. З адэтай, жабрацкай, бяспраўнай украіны царскай Расіі Беларусь дзякуючы савецкаму ладу ператварылася ў адну з перадавых савецкіх рэспублік.

Шлях бурнага палітычнага, эканамічнага і культурнага развіцця за гістарычна кароткі тэрмін, за год савецкай улады, прайшлі Украінская, Узбекская, Казахская, Азербайджанская, Грузінская, Армянская і іншыя савецкія саюзныя рэспублікі.

Унесены на зацверджанне сесіі законы азначаюць новы важны крок у развіцці і ўмацаванні нашай дзяржавы, маюць мэтай велізарнае пашырэнне правоў і поўна дзейнасці саюзных рэспублік у галіне знешніх зносін і будаўніцтва ўзброеных сіл. Гэтыя законы сталі магчымы ў выніку нацыянальнага развіцця і ўмацавання саюзных рэспублік за год савецкай улады, а таксама велізарнага росту і ўмацавання нашай агульнасаюзнай дзяржавы—Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Прадстаўленне саюзным рэспублікам права мець войскія фарміраванні і рэспубліканскія Народныя Камісарыяты Абароны будзе сустрэта савецкім народам з найвялікшым адабрэненнем і радасцю.

Для Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі гэтыя

рабчы і народных паўстанняў супроць чужаземных прыгнятальнікаў. У гэтай барацьбе беларускі народ на працягу ўсіх вякоў апіраўся на падтрымку брацкага рускага народа. Ён заўсёды цягнуўся да рускага народа, звязваючы свае надзеі з ім. Ён плячо ў плячо ішоў з рускім народам, змагаўся, марыў аб лепшай долі. Ніякія чужаземныя сілы не змаглі зламаць беларускі народ, які апіраўся ў сваёй барацьбе на вялікі рускі народ.

У часе вайны за з'яднанне рускай дзяржавы беларускія сяляне і гаражане з вялікай радасцю сустрэкалі рускія войскі і аказвалі актыўную дапамогу ў вызваленні Беларусі ад польскіх феодалаў.

У часе Паўночнай вайны са шведамі беларускія сяляне ўсюды аказвалі дапамогу войскам Пятра. Гэта дапамога карэнным чынам сказала на выніках бітвы каля вёскі Лясной, Магілёўскай абласці, дзе войскамі Пятра I была нагалаву разбіта армія шведскага генерала Левенгаўнта, якая ішла на злучэнне з Карлам XII на Украіну. Пётр I назваў гэту бітву «магерай Палтаўскай перамогі». Адзін з вясначальнікаў Пятра паведамаў у той час з Беларусі, што мясцовыя жыхары «служат верна і шведам прадатчы нічога не возят, а по лесам собравея компанией ходят и шведов zelo много бьют и в лесах дороги зарубают».

Вялікую ролю адыгралі беларускія партызаны ў вайне 1812

года і ў разгроме нямецкіх і польскіх акупантаў у 1918—1920 гг.

У цяперашняй Вялікай Айчыннай вайне, ажолены непрымырнай, смерцельнай нянавісцю да душнцеляў свабоды, разбуральнікаў Беларускай дзяржавы—нямецкіх захопнікаў, беларускі народ на загаду і пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна ўзняўся на абарону сваёй савецкай Радзімы, сваёй свабоды, чэсці і жыцця.

Вяскопцыя пакуты прычынілі нямецкія захопнікі беларускаму народу. Планамерна і сістэматычна яны знішчаюць гарады, вёскі, прамысловасць, сельскую гаспадарку, нацыянальныя і культурныя каштоўнасці народа, яны ўчыняюць масавыя забойствы мірнага насельніцтва.

Фашысты прадсталі перад народам нашай краіны, як лапцужныя сабакі нямецкага імперыялізма, як рэакцыянеры і пемрашала, каты і забойцы, душнцелі свабоды, як смяротныя ворагі працоўных.

Яны хацелі надзець на шыю беларускага народа ярмо рабства, яны масавым тэрорам, зверствамі хацелі запалохаць беларускі народ, пазбавіць яго волі да барацьбы, ператварыць у бязвольных рабоў. Не вышла! Беларускі народ не скарыўся і адказаў нямецкім захопнікам непрымырнай народнай вайной.

На франтах Вялікай Айчыннай вайны воіны-беларусы аддаюць усе свае сілы, усе свае здольнасці, энергію і волю, пічога не шкадуючы ў імя разгрому нямецкіх захопнікаў і капітковага вызвалення ад іх нашай савецкай зямлі.

У тыле нямецкіх захопнікаў беларускі народ разгарнуў усенародны партызанскі рух. Сотні тысяч народных месціўцаў, партызан і партызанак, вядучы ярасную, бязлітасную партызанскую вайну з захопнікамі ва ўсёй рознастайнасці яе сродкаў і метадаў. Беларускія партызаны і партызанкі паносіць сур'езнейшыя ўдары па гітлераўскай вясначальнай машыне, разбурваючы тылы ворага, яго камунікацыі, аказваюць сваёй адважнай барацьбой садзейнасць войскам Чырвонай Арміі.

Воінскія фарміраванні рэспублікі будучы мець слаўныя баявыя традыцыі, якія гістарычна склаліся ў сумеснай барацьбе супроць чужаземных захопнікаў, плячо ў плячо з рускім народам, над кіраўніцтвам палкаводцаў вялікага рускага народа.

Беларускі народ згуртаваны і аданы савецкай Радзіме, любіць сваю Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію—вызальцельніцу. Вяліка імкненне беларусаў у рады Чырвонай Арміі. Гэта імкненне асабліва праяўляецца ў цяжкія дні нашай Радзімы дні, калі Чырвоная Армія вядзе бязлітасную барацьбу супроць нямецкіх захопнікаў. Самай яркай ілюстрацыяй гэтага служыць той факт, што за час вайны больш

150 тысяч беларусаў пры дамозе і садзейнасці партызан прайшлі з акупіраванай Беларускай лінію фронту, каб улічыцца ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі для барацьбы супроць навіснага ворага.

Дзве тысячы калгаснікаў ескага раёна, Віцебскай абласці, узброіўшыся тым толькі маглі, з баямі прайшлі ку, прайшлі праз лінію фронту, выйшлі ў размяшчэнне нашых войск і ўлічыліся ў рады Чырвонай Арміі. Такіх прыкладу многа. Больш пяцідзiesiąты тысяч беларускіх партызан праз двухгадовы жорсткай барацьбы ў тыле нямецкіх захопнікаў ужо злучыліся з часцямі Чырвонай Арміі, неадкладна ўлічыліся і працягваюць у радах Чырвонай Арміі барацьбу з нямецкімі захопнікамі.

Сотні тысяч сыноў беларускага народа змагаюцца на ўсіх франтах Вялікай Айчыннай вайны. Сотні тысяч беларускіх партызан вядуць жорсткую барацьбу ў варожым тыле. Тыя і друзі загартаваліся ў баях, накаралі вопыт сучаснай вайны, і яны што воінскія фарміраванні рэспублікі будучы мець загартаных, да апошняга дыхання адных савецкай Радзіме, бястрашных байцоў.

Што-ж датычыць становішча высуцутага тав. Молатавым яго дакладзе аб тым, што ва ўсіх рэспубліках ёсць не толькі надрадавых байцоў, але і вядомыя кадры каманднага састава, які могуць кіраваць аднаведзенымі ваісковымі часцямі,—то ў адсіпах Беларусі гэта можна пацвердзіць тым фактам, што за час Вялікай Айчыннай вайны 21 тыс. афіцэраў і радавых байцоў—беларусаў узнагароджаны ордэнамі і медалімі Савецкага Саюза. І, апроч таго, калі ў царскую армію рэвалюцыйная Беларусь паставіла толькі непісьменных і малісьменных новабраццаў, цяпер на франтах Вялікай Айчыннай вайны змагаецца некалькі тысяч афіцэраў-беларусаў, тыры адміралы і сто пяцідзiesią сем генералаў—сыноў беларускага народа. Ясна, што да рэвалюцыі беларускі народ не мог гэтым і марыць.

Такім чынам, для воінскіх фарміраванняў рэспублікі ў адсіпах каманднага састава ёсць трывалая аснова.

Арганізацыя Народнага Камісарыята Абароны і воінскіх фарміраванняў значна павысіць казнасць рэспублікі за далейшае ўмацаванне абароннай магутнасці і створыць усе неабходныя ўмовы для паспяховага ажыццяўлення гэтай задачы рэспубліканскіх ордэнамі. Гэты закон ускладае рэспубліку сур'езнейшыя абавязкі і адказнасць у галіне ваеннага вавання і навучання ўсяго народа, фізічнага вавання моладзі штодзённых клопатаў аб умацаванні воінскіх фарміраванняў рэспублікі.

(Працяг на 3-й стар.)

Працяг прамовы дэпутата П. К. ПАНАМАРЭНКА

Закон аб прадастаўленні саюзным рэспублікам паўнамоцтваў у галіне знешніх зносін і аб пераўтварэнні ў сувязі з гэтым Народнага Камісарыята Замежных спраў з агульнасаюзнага ў саюзна-рэспубліканскі Народны Камісарыят з'яўляецца таксама буйнейшай падзеяй у жыцці саюзных рэспублік.

Гераячная пераможная барацьба Чырвонай Арміі супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, прама і недвухсэнсавая справядлівая палітыка Совецкага Саюза, якая не мае ніякіх элементаў агрэсіі, у вялікай ступені ўмацавалі міжнародны аўтарытэт савецкай дзяржавы. Міжнародныя сувязі Совецкага Саюза значна ўмацаваліся і пашырыліся, перамерна вырас у сувязі з гэтым аб'ём работ Народнага Камісарыята Замежных спраў і, з другога боку, у саюзных рэспублік узніклі спецыфічныя гаспадарчыя і культурныя патрэбы ў галіне міжнародных адносін. Яны не заўсёды могуць быць ахоплены агульнасаюзнымі прадастаўненнямі за граніцай і Народным Камісарыятам Замежных спраў.

Прадастаўленне правоў знешніх зносін саюзным рэспублікам яшчэ больш павысіць міжнародны аўтарытэт саюзных рэспублік. У сучасных умовах прадастаўлення права знешніх зносін саюзным рэспублікам і арганізацыя ў іх Народных Камісарыятаў Замежных спраў з'яўляюцца неабходнасцю, азначаюць новую ступень у развіцці саюзных рэспублік і прывядуць да далейшага ўмацавання нашай дзяржавы.

Таварышы дэпутаты! Увесь савецкі народ вітае гэтыя мудрыя сталінскія рашэнні, пакіраваныя на шчасце народаў нашай краіны. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна наша краіна заваявала сабе свабоду і незалежнасць і пабудавала сваю дзяржаву — Вялікі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Пад сцягам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна наш народ разгроміў захопнікаў, вызваліў сваю Радзіму і пойдзе далей па шляху росквіту і ўмацавання магутнасці Савецкай дзяржавы. (Апладыменты).

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна наша краіна заваявала сабе свабоду і незалежнасць і пабудавала сваю дзяржаву — Вялікі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Пад сцягам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна наш народ разгроміў захопнікаў, вызваліў сваю Радзіму і пойдзе далей па шляху росквіту і ўмацавання магутнасці Савецкай дзяржавы. (Апладыменты).

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна наша краіна заваявала сабе свабоду і незалежнасць і пабудавала сваю дзяржаву — Вялікі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Пад сцягам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна наш народ разгроміў захопнікаў, вызваліў сваю Радзіму і пойдзе далей па шляху росквіту і ўмацавання магутнасці Савецкай дзяржавы. (Апладыменты).

ВЫКАНАННЕ ВЯЛІКАЙ АГУЛЬНА НАРОДНАЙ ЗАДАЧЫ

На-днях падрукавана «Справаздача Камітэта пры Соўнаркоме Саюза ССР па аднаўленню гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі». Гэта дакумент велізарнага палітычнага значэння. У строгіх лічбах справаздачы адлюстравана магутнасць нашай дзяржавы, здольнасць нашага народа ў цяжкіх умовах вайны ажыццяўляць вялікую стваральную працу.

21 жніўня 1943 года Совет Народных Камісараў СССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) прынялі гістарычную пастанову «Аб неадкладных мерах па аднаўленню гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі».

У гэтай пастанове выказаны сталінскія бацькоўскія клопаты аб савецкіх людзях, перарушная воля і рашучасць савецкага народа ў кароткі тэрмін адрадыць жыццё па вызваленай ад ворага зямлі.

За 4 месяцы 1943 г., якія прайшлі з дня выдання пастановы, наша дзяржава прарабіла гіганцкую работу па аднаўленню прамысловасці, транспарта і сельскай гаспадаркі.

Адно за другім уступаюць у строй прадпрыемствы. Соцыялістычны Данбас дае краіне вугаль. У Данбасе ўжо адноўлены і ўведзены ў дзеянне дзве домны.

Вялікія змены адбыліся ў сельскай гаспадарцы. У выніку праведзенай працы па звароту эвакуіраванай жывёлы, шэфскай дапамогі тылавых раёнаў і абласцей, завозу жывёлы ў парадку дзяржаўнай дапамогі і каптрактаўны жывёлы ў калгаснікаў, папярнеўшы ад немцаў калгасы атрымалі на 1-е студзеня 1944 года 1.723.201 галоў жывёлы.

Пастановай Соўнаркома Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 21 жніўня 1943 года было дано заданне завезці з птушкасоўгасаў і птушкафабрык 500.000 галоў хатняй птушкі для продажу калгасам вызваленых раёнаў. Фактычна-ж паступіла курэй, качан і гусей у вызваленых раёнах 516.853. У 4-м квартале 1943 года поўнасцю адноўлены 20 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый. Апрача таго, заканчваецца аднаўленне і будаўніцтва яшчэ 10 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый.

Дзяржава прадаставіла вялікія ільготы калгасам вызваленых раёнаў на пастаўках сельгаспрадуктаў, вызначыла тысячы тон насення калгасам і соўгасам.

Заданне ўрада і партыі перавыканана і па другіх паказчыках. На 1-е студзеня адноўлена 575 машына-трантарных станцый, 969 машына-трантарных майстарань, 9 рамонтных заводаў. Вёскі, якія вярнуліся ў савецкую сям'ю дзякуючы клопатам сваёй роднай дзяржавы, зноў уступілі на шлях перадавой механізаванай сельскай гаспадаркі.

Немцы выгналі савецкіх людзей з іх родных хат. На месцы былых прыгожых вёсак яны пакінулі напалішчы, абгарэлыя каліны, пустэчы. Цяпер, дзякуючы клопатам савецкай улады, нашы людзі зноў жывуць у новых дамах, якія пабудаваны на сродкі дзяржавы. На 1 студзеня 1944 года па 9 абласцях і краях, вызваленых ад нямецкай акупацыі, адноўлена і пабудавана 326.461 дом, куды ўселена 1.813.614 чалавек.

Поўнасцю выканан дзяржаўны план аднаўлення разбураных вакзальных, шляхавых і жыллёвых памыканняў на чыгунках. Бацькоўскія клопаты праўляе дзяржава аб дзеціх абаронцаў Радзімы. Толькі ў савраўскай ваеннай вучылішчы прынята 4.588 дзяцей воінаў Чырвонай Арміі, партызан, дзяцей, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх акупантаў. Тысячы дзяцей прыняты ў рамесловыя вучылішчы, спецыяльныя дзіцячыя дамы.

Справаздача Камітэта—аркая дэманстрацыя таго, як пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі народ змагаецца за выкананне ўказанняў таварыша Сталіна—ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у вызваленых раёнах і абласцях.

Справаздача Камітэта—аркая дэманстрацыя таго, як пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі народ змагаецца за выкананне ўказанняў таварыша Сталіна—ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у вызваленых раёнах і абласцях.

Беларускі народ гораха вітае гістарычныя рашэнні X сесіі Вярхоўнага Савета СССР

Новыя законы—сведчанне сілы Совецкага Саюза

На прадпрыемствах Гомеля з вялікім уздымам праходзіць мітынгі, гутаркі, прысвечаныя гістарычным рашэнням X сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

Працоўныя Гомеля вітаюць новыя законы, прынятыя сесіяй, аб пераўтварэнні Наркамата Абароны і Наркамата Замежных спраў з агульнасаюзных у саюзна-рэспубліканскі.

Працоўныя Гомеля вядуць плённую, напружаную працу па аднаўленню горада, разбураных прадпрыемстваў, школ, больніц. І ў дні, калі ўся краіна з захопленнем абмяркоўвае ўноўпрынятыя законы, гомельчане працуюць з яшчэ большым уздымам.

Рабочыя завода імені Кірава сабраліся на мітынг. З выключнай увагай яны выслухалі паведамленне намесніка дырэктара завода тав. Апалосава аб новых законах. У сваіх выказваннях кіраўцы гораха віталі рашэнні X сесіі, пакіраваныя на яшчэ большае ўмацаванне магутнасці савецкай дзяржавы. У рэзалюцыі, прынятай на мітынгу, гаворыцца: — Мы клянемся аддаць усе свае сілы і веды, каб хутчэй аднавіць завод. Мы абавязваемся ўзнімаць прадукцыйнасць працы з дня ў дзень.

Больш 600 рабочых 4-га аднаўленчага рачнога аграда Днепра-Дзвінскага парашодства сабраліся на мітынг, прысвечаны рашэнням X сесіі Вярхоўнага Савета СССР. Удзельнікі мітынга з увагай слухалі кожнае слова дакладчыка тав. Вараб'ева аб гістарычных дзяржаўных пераўтварэннях, прынятых X сесіяй Вярхоўнага Савета.

Рабочыя гораха вітаюць новыя законы, бяруць абавязальствы —працаваць яшчэ лепш, мацаваць магутнасць сваёй Радзімы.

Наша дзяржава расце і мацнее

З вялікім уздымам сустраці рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі Гомельскай электрастанцыі новыя законы, прынятыя X сесіяй Вярхоўнага Савета СССР.

8 лютага адбыўся мітынг. З вялікай увагай слухалі ўдзельнікі мітынга паведамленне галоўнага інжынера электрастанцыі тав. Апісімава аб гістарычных рашэннях Вярхоўнага Савета СССР.

Першым выступіў каваль тав. Лук'янецка. Ён гаварыў аб тым, што рашэнні сесіі з'яўляюцца сведчаннем сілы і магутнасці нашай краіны, вялікай дружбы народаў Совецкага Саюза. Ён заклікаў калектыв узмацніць працу па аднаўленню станцыі.

Электратэхнік тав. Леванчонок сказаў: — Наша дзяржава расце і мацнее. Законы, прынятыя Вярхоўным Советам,—вынік гэтага росту і магутнасці. Вялікія пераўтварэнні, якія праводзяцца, зробіць нашу краіну яшчэ больш моцнай і магутнай.

— Нямецка-фашысцкія мязотнікі,—заявіў таварыш Дановіч,—нападаючы на нашу Радзіму, разлічвалі на петырваласць многанацыянальнага Совецкага Саюза. Але ў гэтым яны жорстка пралічыліся! Дружба народаў нашай дзяржавы перарушная, у ходзе вайны яна яшчэ больш умацавалася.

Усе прамовы былі поўны гордасці за Савецкую Радзіму, за мудрую сталінскую палітыку.

Гораха ўхваліўшы законы, зацверджаныя сесіяй Вярхоўнага Савета, рабочыя і служачыя абавязаліся працаваць з удзяляючай энергіяй, сваёй чэснай і добра-сумленнай працай дапамагчы фронту.

МАГУТНАСЦЬ СОВЕЦКАГА ЛАДУ МІТЫНГІ РАБОТНІКАУ СУВЯЗІ

На прадпрыемствах Гомеля прайшлі мітынгі, прысвечаныя X сесіі Вярхоўнага Савета СССР. Сувязісты з вялікай увагай сустраці законы, прынятыя Вярхоўным Советам СССР. На мітынгу работнікаў абласнога ўпраўлення сувязі выступіў тав. Баравікоў.

Вынік работы сесіі,—гаворыць ён,—яшчэ раз прадамастравіла, якая моцная наша дзяржава, які магутны савецкі лад, якая вялікая дружба савецкіх народаў. Цалкам праваліліся разлікі ворага на раз'яднанне народаў нашай краіны, на паражэнне Чырвонай Арміі. Упэўненасць у сваёй несакрушальнай сіле дала магчымасць савецкай уладзе ажыццявіць такія вялікія дзяржаўныя пераўтварэнні ў часе Айчынай вайны. Стварэнне саюза-рэспубліканскіх Наркаматаў Абароны і Замежных спраў яшчэ больш умацавае дружбу народаў Совецкага Саюза, магутнасць нашай Радзімы.

Слова бярэ тав. Хамякоў. Ён гаворыць: — Такія вялікія поспехі Чырвонай Арміі, якія мы бачым сёння на франтах, магчымы дзякуючы адзінству працоўных і воінаў Чырвонай Арміі. Мы павінны падавоць энергію ў працы, поўнасцю аднавіць сувязь, разбураную фашысцкімі нягоднікамі, і гэтым дапамагчы фронту.

Мітынгі адбыліся таксама на тэлеграфі, у паштовай канторы і на радыёвузле.

ВІТАЮЦЬ РАШЭННІ СЕСІІ

На прадпрыемствах Нова-Беліцы праходзіць мітынгі, прысвечаныя гістарычным рашэнням X сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

8 лютага адбыўся мітынг рабочых запалкавага цэха камбіната «Везувій» сумесна са служачымі камбіната. Інструктар рай-

кома партыі тав. Шаціла паведаміў сабраўшымся аб новых дзяржаўных пераўтварэннях, прынятых Вярхоўным Советам.

Удзельнікі мітынга гораха вітаюць новыя законы, па якіх значна пашыраюцца правы і паўнамоцтвы саюзных рэспублік,

у тым ліку і роднай Беларусі. Комсамолка тав. Філонова ў сваім выступленні заклікала адзначыць гэту гістарычную падзею ўзніццём прадукцыйнасці працы, пярэй разгарнуць соцыялістычнае саборніцтва.

У ДАМБАС

Уся наша краіна ўдзельнічае ў аднаўленні ўсесаюзнай качагаркі—Данецкага вугальнага басейна. З розных рэспублік, абласцей і гарадоў ідуць эшалоны з абсталяваннем, лесаматэрыяламі, прамтаварамі і харчаваннем. Усе сілы аддаюцца на тое, каб як мага хутчэй аднавіць Данбас.

Удзельнічае ў аднаўленні Данбаса і беларускі народ. Беларусы гораха адгукнуліся на заклік працоўных нашай краіны—асабістым удзелам дапамагчы аднавіць Данбас. Асаблівай актыўнасцю ў гэтай справе вылучаецца Лоеўскі раён, Гомельская абласці.

Шырока разгарнуўся патрыятычны рух сярод моладзі Барыскага, Чачэрскага, Гомельскага, Церахоўскага і Рэчыцкага раёнаў, Гомельскай абласці. Моладзь гэтых раёнаў едзе ў Данбас.

Шапавалава Анталіна, Астроўская Тамара, Грамыкіна Вольга, Драбшэўская Феня, Чарнецкая Праксоўя і дзесяткі іншых едуць аднаўляць разбураны гітлераўскімі мязотнікамі любімы Данбас.

Віннівава Людміла (Журавіцкі раён) заявіла:

— З групай сваіх падруг еду ў Данбас. Мы зробім усё, каб хутчэй аднавіць усесаюзную качагарку, каб хутчэй даць вугаль, метал, коке нашай Радзіме.

Не ўсеюды, аднак, справа абстаіць так. У некаторых раёнах іхненне моладзі паехаць у Данбас не ўзначалі раённыя партыйныя і савецкія арганізацыі. Гэта можна сказаць пра кіраўнікоў Уваравіцкага, Добрушскага, Веткаўскага і Стрэльнінскага раёнаў, Гомельскай абласці. Гэтыя праблемы неабходна ўлічыць. Патрыятычны ўздым нашай моладзі трэба ўзначаліць, трэба арганізаваць справу, а не спадзявацца на самапек.

Намаганнямі ўсяго савецкага народа, усёй нашай краіны ўсесаюзная качагарка будзе адноўлена за кароткі тэрмін. Слава Данбасу зноў загарніць па нашай любімай Радзіме.

Г. ШКОЛЬНІКАУ, Т. ГАЛАВЕШКІН, упунавананыя Наркомбуда СССР.

Загатаўляйце вярхушкі бульбы для пасадкі

Бульба ў Беларусі з'яўляецца адной з асноўных сельскагаспадарчых культур. Пасеўная плошча бульбы ў рэспубліцы займае каля 20 процантаў ад усёй пасеўнай плошчы. У даважны час прадукцыя бульбы толькі на пяці ўсходніх абласцях складала звыш 400 мільёнаў пудоў і, апрача харчовых мэт, служыла магутнай кармавай базай для развіцця жывёлагадоўлі і сыравіннай базай для мясцовай броварнай і крухмална-патачнай прамысловасці.

Улічваючы такое важнае народнагаспадарчае значэнне бульбы, неабходна, каб у 1944 годзе пасадка яе ў кожным калгасе, у кожнай падсобнай гаспадарцы і на прыватных участках калгаснікаў, рабочых і служачых была не ніжэй даважнага ўзроўню. Асабліва неабходна імкнуцца да пашырэння пасадкі бульбы ў прыгарадных раёнах, на калектыўных і індыўідуальных горадах рабочых і служачых.

Адным з важнейшых мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да вяснянай пасадкі бульбы з'яўляецца загатаўка добракаснага пасадкавага матэрыялу. Для пасадкі бульбы звычайна адбіраюцца клубні сярэдняй велічыні, вагай 50—60 грамаў. Пры недахопе бульбы для пасадкі выкарыстоўваюць больш дробныя клубні вагай у 30—40 грамаў.

Добры і танны пасадкавы матэрыял атрымліваецца з вярхушак, зрэзаных са здаровых клубняў харчовай бульбы. Гэты спосаб загатаўкі, рэкамендаваны акадэмікам Т. Д. Лысенка, атрымаў шырокае распаўсюджанне ў калгасах цэнтральных абласцей СССР, на Памолжы і ў іншых раёнах, прычым ураджай бульбы ад пасадкі вярхушак ўсюды аказаўся не ніжэй, чым ад пасадкі цэлымі клубнямі, а ва мно-

гіх выпадках і вышэй. Гэты спосаб пасадкі бульбы ва ўмовах вайны, калі ў радзе гаспадарак адчуваецца недахоп пасадкавага матэрыялу, заслужоўвае асаблівай увагі і павінен знайсці сабе шырокае месца ў кожным калгасе, падсобнай гаспадарцы, а на калектыўных і індыўідуальных горадах рабочых і служачых ён павінен стаць масавым, бо пры такім спосабе пасадкавага матэрыялу патрабуецца менш і ён загатаўляецца з харчовай бульбы.

Загатаўка вярхушак бульбы па метаду Т. Д. Лысенка пачынаецца з восні і працягваецца да самай пасадкі шляхам зрэзкі вярхушак. Зрэзка вярхушак робіцца з клубняў, якія скарыстоўваюцца дома і ў сталовых для харчовых мэт. Для гэтага, калі чысцяць клубні ад кожных, пашырэнне зразаюць з іх вярхушкі з невялікімі кускамі мякаці вагай у 5—15 грамаў. З аднаго цэнтнера харчовых клубняў атрымліваецца 8—10 кілограмаў вярхушак, кілограм якіх змяняе 5—7 кілограмаў цэлых клубняў.

Не трэба толькі памыляцца і замест вярхушкі не зразаць пупавіну (ніжнюю частку) клубня. Вярхушка клубня адрозніваецца ад пупавіны вялікай колькасцю добра развітых вочкаў. Таксама неабходна глядзець, каб клубні, з якіх зразаюцца вярхушкі, былі б здаровымі і непадмарожанымі. Пры зрэзцы неабходна кожную вярхушку аглядаць і, калі на мякаці яе аказваюцца цмяныя плямкі, гніль ці іншыя адзнакі хвароб, такія вярхушкі бракуваць.

Зрэзаная вярхушка нельга доўга трымаць у цёлым памяшканні, а неадкладна выносіць у прахладнае памяшканне, але не марознае (тэмпература павінна быць 1—2 градусаў цэльсіуса). Каб вярхушкі лепш захоўваліся,

іх пашырэнне прасушваюць у памяшканні з тэмпературай каля 5 градусаў цэльсіуса, дзе іх рассыпаюць на рашотнай паліцы ці на мешкавіне, нацягнутай на раму, пластом у 10—15 сантыметраў і час-ад-часу перамяшваюць. Прасушваць у больш цёлым памяшканні нельга—завянучь, могуць з'явіцца захворванні.

Прасушаныя вярхушкі пераносяць у памяшканне з тэмпературай 1—2 градусаў цэльсіуса і трымаюць іх там да вясны, рассыпаўшы пластам таўшчыняй у 20—25 сантыметраў. Калі ў часе хавання некаторыя вярхушкі пачынаюць загібаць, тады ўсю партыю перабіраюць і гнілыя выкідаюць. Для лепшага доступу паветра вярхушкі раз у тыдзень перамяшваюцца. Вярхушкі, зрэзаныя з клубняў у другой палове зімы, захоўваюцца горш, а таму іх пры ўкладцы на захаванне перасыпаюць пяском.

Загатаўка вярхушак бульбы павінна праводзіцца ва ўсіх калгасах і іншых гаспадарках нашай рэспублікі. Выкарыстоўваючы вярхушкі, мы забяспечым сябе пасеўным матэрыялам важнейшай у Беларусі культуры—бульбы.

Спецыялісты сельскай гаспадаркі вызваленых раёнаў рэспублікі павінны стаць ініцыятарамі правядзення гэтага важнейшага спосабу загатаўкі пасадкавага матэрыялу бульбы. У калгасах трэба праводзіць кансультацыі.

Савецкім арганізацыям на месцах неабходна абавязаць кіраўнікоў усіх грамадскіх сталовых загатаўляць вярхушкі бульбы для сваіх падсобных гаспадарак, скарыстоўваючы для гэтага матэрыял з запасу харчовай бульбы.

К. ХАБЕНКА,
галоўны аграном
Наркамзема БССР.

Па Савецкаму Саюзу

Гадавіна вызвалення Курска

8 лютага працоўныя Курска ўрачыста адзначылі першую гадавіну з дня вызвалення горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

За год напружанай аднаўленчай працы ў горадзе ўступілі ў строй 39 прадпрыемстваў рэспубліканскага і абласнога падпарадкавання і 21 прадпрыемства прамкааперацыі. Прамысловасць горада перавыканала вытворчы план 1943 года.

У горадзе пабудаваны тэлефонная станцыя на 600 нумараў і радыёвузел на 6.000 кропак. Адкрыта 65 сталовых, 60 магазі-

наў, 46 медыцынскіх устаноў і 22 школы, у якіх навучаецца звыш 10.000 дзяцей, працуюць тры тэхнікумы, педагогічны і настаўніцкі інстытуты.

За год у Курску адноўлена 1.724 дамы на 69.316 квадратных метраў жыллёвай плошчы. У гэтыя дамы ўселена 11.078 чалавек. Закончана будаўніцтва гасцініцы на 200 месц. На-днях уступілі ў строй два жылыя дамы і дзіцячая больніца, адноўлена 89 кілометраў вадаправоднай сеткі.

Сталінград аднаўляецца

Ажывае, уступае ў строй прамысловасць Сталінграда. Ужо даюць прадукцыю многія цэхі металургічнага завода «Чырвоны Окцябрь» і Трактарнага завода. Раствуць цэхі завода «Барыкады», заводаў імені Жубышэва, імені Ермана, імені Сако і Ванцэці, гідролізнага, метызнага і дзесяткаў другіх. Ужо некалькі месяцаў падрад фронт атрымлівае з Сталінграда трозную баявую прадукцыю з надпісам «Адказ Сталінград».

За год напружанай працы ў горадзе пабудавана і адноўлена звыш 11.000 жылых дамоў, 45 школ, 70 дзіцячых садоў, 13 больніц, 12 амбулаторый, медыцынскі інстытут, 5 кінатэатраў, 116 магазінаў, 119 сталовых і г. д. Пашырана першая чарга гарадскога трамвая, рэгулярна курсіруюць прыгарадныя паязды і аўтобусы. Працуюць пошта і тэлеграф, усе гарадскія раёны радыёфікаваны і электрыфікаваны.

Патрыятычны ўчынак

Рабочы Харцызскага завода бацька фронтавіка М. М. Ганчарэнка заклікаў сваіх землякоў да пабудовы ў знак удзячнасці Чырвонай Арміі эскадрылі сама-

лётаў імені вызвалення Данбаса. Тав. Ганчарэнка ўнёс у фонд будаўніцтва эскадрылі 100.000 рублёў са сваіх асабістых зберажэнняў.

Клопаты аб дзеях фронтавікоў

НОВАСІПІРСК. За час вайны працоўныя горада ўсынавілі і ўзялі пад сваю апеку 3.870 дзяцей-сірот. Больш 4.000 дзяцей змешчаны ў дзіцячыя дамы. Каля

4.000 падлеткаў атрымалі кваліфікацыю і працуюць на фабрыках і заводах горада. У трох дзіцячых сталовых харчуюцца 8.900 дзяцей фронтавікоў.

Веснавая сяўба ва Узбекістане

ТАШКЕНТ. Выкарыстоўваючы сухое яснае надвор'е, калгасы Узбекістана пачалі веснавую сяўбу зернавых. У Замінскім раёне яравымі культурамі засеяна звыш 2.000 гектараў. Сяўба ідзе таксама ў Хатырчынскім, Джызак-

скім, Нарпайскім раёнах. Калгасы Самаркандскай абласці засялі больш 6.000 гектараў зернавых. Па рэспубліцы плошча яравых пасеваў ужо дасягнула 30.000 гектараў.

Міжнародная ІНФАРМАЦЫЯ

ВАЕННЫЯ ДЗЕЙНІ ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 8 лютага. (ТАСС). Газоўная стаўка войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што часці амерыканскай 5-й арміі працягвалі свае атакі супроць Касіно. У раёне Анцыо 5-я армія ўмацоўвала свае пазіцыі. На фронце

англійскай 8-й арміі адзначалася актыўнасць разведчых часцей. Авіяцыя саюзнікаў працягвала палёты па варажыя ваенныя аб'екты і войскі. На працягу дня знішчыла 24 варажыя самалёты і 2 планеры.

Баі ў Югаславіі

ЖЭНЕВА, 8 лютага. (ТАСС). Па вестках, атрыманых з Югаславіі, часці народна-вызваленчай арміі зноў занялі гарады Брэшава і Фойніца ў Цэнтральнай Босніі. У горскім Котары часці народна-вызваленчай арміі вядуць паспяхова наступальныя аперацыі супроць непрыяцеля. У Істрыі партызаны зрабілі рад паспяхоўных нападаў на германскія калонныя, якія прасоўваліся па дарозе Фіуме—Трыест.

Ва ўсходняй Босніі ідуць баі на ўчастку фронту Гараждэ і Рагаціца, куды немцы падкідаюць падмацаванні. Працягваюцца ўпартыя баі на ўчастку фронту Гацко—Навесіне і ў Ліке. Адзін з партызанскіх атрадаў знішчыў варажы поезд і разбурыў у адным месцы чыгуначную лінію Сараева—Мостар.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Адноўім мясцовую прамысловасць

У раёнах Магілёўскай, Гомельскай, Віцебскай і Палескай абласцей, вызваленых ад нямецка-фашысцкай акупацыі, прыступлена да аднаўлення прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці.

У Рэчыцкім раёне арганізаван раёнпрамкамбінат у складзе дзесяці асобных прадпрыемстваў; у Клімавіцкім раёне—у колькасці васьмі прадпрыемстваў, у Касцюковіцкім—сямі. Створаны і працуюць прамкамбінаты ў Брычаўскім, Добрушскім, Журавіцкім раёнах. У Церахоўцы ў бліжэйшы час будзе пущана вялікі млын і пры ім лесаніжны цэх. Прыступлена да абсталявання млыварнай вытворчасці ў Нова-Беліцкім раёнпрамкамбінаце.

Прадпрыемствы мясцовай прамысловасці побач з вытворчасцю тавараў шырокага спажывання выконваюць заказы для фронту. Але зроблена далёка яшчэ не ўсё, што трэба і можна было зрабіць у гэтай галіне. Ва ўмовах вайны мясцовая прамысловасць павінна пашыраць сваю вытворчасць, усмярсна выкарыстоўваючы мясцовую сыравіну.

Адной з важнейшых умоў хутчэйшага аднаўлення мясцовай прамысловасці з'яўляецца ўзмацненне кіраўніцтва гэтай

галіной з боку выканаўчых камітэтаў абласных і раённых Саветаў дэпутатаў працоўных і партыйных арганізацый. Як правіла, у тых раёнах, дзе мясцовыя арганізацыі на-сапраўднаму зацікаўлены ў аднаўленні і развіцці мясцовай прамысловасці, ажыццяўляюць наўсядзённы кантроль за дзейнасцю створаных прадпрыемстваў, дапамагаюць ім перамацаць цяжкасці, хутчэй аднаўляць вытворчасць, там справы абсталяць ядрэнна. Імяна так надыйшлі да гэтай важнай справы ў Рэчыцкім, Касцюковіцкім, Клімавіцкім, Брычаўскім і другіх раёнах.

Пажаля, рад раёнвыканкомаў аказвае зусім недастатковую ўвагу мясцовай прамысловасці, не займаецца ёю. Напрыклад, выканком Церахоўскага райсавета дэпутатаў працоўных да апошняга часу не аказаў практычнай дапамогі раёнпрамкамбінату ў аднаўленні і пуску ў эксплуатацыю млына і лесаніжнага цэха, адмовіў камбінату ў водпуску абаротных сродкаў. Між тым Церахоўскі млын разам з лесаніжам пры мінімальным капітальных выдаткаваннях магл быць уведзены ў эксплуатацыю яшчэ ў снежні 1943 года.

Выканком Нова-Беліцкага райсавета дэпутатаў працоўных, маючы ўсе магчымасці значна пашырыць сталарна-мэблевую майстэрню і арганізаваць вытворчасць мыла (ёсць і абсталяванне для гэтага і памяшканне), работу раёнпрамкамбіната па сутнасці пусціў на самацёк. Зусім недапушчальным з'яўляецца тое, што некаторыя раёнвыканкомы да гэтага часу не аднавілі дзейнасць раёнпрамкамбінатаў, не заняліся пытаннем аднаўлення і арганізацыі прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці.

Усмярсна разгортваць і павялічваць вытворчасць тавараў шырокага спажывання—абавязак усіх работнікаў мясцовай прамысловасці, усіх партыйных і савецкіх арганізацый. Хутчэйшае аднаўленне прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці ў вызваленых раёнах БССР і ўзмацненне выпуску рэчаў шырокага спажывання, больш поўнае задавальненне патрэб насельніцтва ўмацоўвае тым нашай долбеснай Чырвонай Арміі, садзейнічае яе перамогам, набліжае час канчатковага разгрому гітлерызма.

А. КАРОБКА,
начальнік плановага аддзела
Наркоммясспрома БССР.